

nemůže se pachtýř na Státním pozemkovém úřadě domáhati žádných nároků pořadem práva, může to tím méně podle znění staršího, kde v žádném poměru s ním ani nebyl, vyjma právě, měl-li knihovní a tudíž věcné právo pachtovní, v kterémž případě, jak právě podotčeno, příslušela mu sice obrana, ale to právě jen ve formě stížnosti v řízení nesporném, nikdy ve formě pořadu práva (žaloby).

Čís. 6160.

Nicotnou (§ 879 obč. zák.) jest smlouva, jíž si dal kdo slíbiti úplatu za to, že neoznámí trestného činu.

(Rozh. ze dne 30. června 1926, Rv II 110/26.)

Žalovaný padělal spolu se žalobkyní závěť svého otce a slíbil vyplatiti žalobkyni (své sestře) 7.000 Kč. Žalobě o 7.000 Kč proce sní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Třebas byla prokázána úmluva, jíž se žalovaný zavázal vyplatiti žalobkyni 7.000 Kč, bylo přece žalobu zamítnouti. Žalovaný padělal dle tvrzení žalobkyně samé otcovu závěť. Žalobkyně mohla proti tomu podniknouti zákonné kroky. Žalobkyně tak neučinila. Žalovaný zavázal se dáti jí za to 7.000 Kč. Žalobkyně dala si tedy slíbiti jisté plnění za to, že kryla čin zřejmě nesprávný a nepočetný, jak vychází z její výpovědi jako strany. To přičí se však dobrým mravům a je ničí, t. j. žalobkyně nemůže ze slibu žalovaného nic ve svůj prospěch odvozovati (§ 879 obč. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Mylným jest prý právní názor odvolacího soudu (č. 4 § 503 c. ř. s.), prohlásil-li o úmluvě stran, že se přičí dobrým mravům a že jest proto nicotná, (§ 879 obč. zák.), neboť dohodou mělo se žalobkyni dostati náhrady škody a žalovaný jako padělatel závěti měl býti postižen újmou za své nepočetné jednání, zvláště, když nebylo povinností žalobkyně, by trestný čin oznamovala, nýbrž toliko jejím právem. Než dovolání není odůvodněno. V napadeném rozsudku se nikde nepraví, že ji tíží, protože neoznámením kryla trestný čin, nýbrž, že si dala slíbiti peníze za to, že kryla čin zřejmě nesprávný a nepočetný. Provedenými důkazy bylo zjištěno, že obě strany sepsaly a tedy padělaly po smrti otcově poslední vůli, že při projednávání pozůstalosti ji uznaly za pravou a platnou, takže na jejím podkladě byla pozůstalost projednána, tím způsobem, že žalovaný obdržel nemovitosti a žalobkyně hotovost a rozšířený výměnek, za jehož odstup si dala v roce 1922 od žalovaného zaplatiti 15.000 Kč. Slib výplaty dalších 7.000 Kč mohl tedy býti dán a přijat jen v souvislosti s paděláním závěti a utajováním tohoto nesprávného a nepočetného, dle okolností i trestného jednání. Dle §u 879 obč. zák. jest nicotnou smlouva, která se přičí dobrým mravům. Ale takovou jest

smlouva nejen tehdy, když již předmět smlouvy jest v rozporu s dobrými mravy, nýbrž i když nemravnost neb nedovolenost, třebaš dle znění nedochází ve smlouvě jasného výrazu, obráží se v účelu jednání, takže i plnění o sobě dovolené a přípustné stává se nemravným, uvede-li se v souvislost se vzájemným plněním v penězích (viz zprávu komise ke III. dílčí novele z roku 1912, str. 139). Oznámiti trestný čin není zpravidla povinností, nýbrž jen právem, avšak, dá-li si někdo za to, že takový čin neoznámí, smluvně slíbiti peníze, je to smlouva, jež vzhledem k této souvislosti a svému účelu jest nicotnou (rozh. čís. 3235 sb. n. s.), protože se přičí dobrým mravům, jak je každý slušně a spravedlivě cítící člověk v lidské společnosti pojímá.

Čís. 6161.

Příhláška ze závěti nestane se bezúčinnou napotomním rozhodnutím sporu o platnost závěti, jímž bylo vysloveno, že závěť, na základě které se dědic přihlásil, jest platnou pouze ohledně polovice jmění zůstavitelova. Soud nebyl tu povinen postupovati podle §u 116 nesp. říz.

Okolnost, že dědická přihláška byla učiněna u notáře jako soudního komisaře a nikoliv přímo na pozůstalostním soudě, nemění ničeho na její právní povaze a nebyl zákon zřejmě porušen (§ 16 nesp. říz.) tím, že pozůstalostní soud tuto dědickou přihlášku na soud přijal přes to, že přihlásivší se dědic prohlásil podáním na pozůstalostní soud, že se vzdává dědictví a že přihlášku dědickou bere zpět, a že pozůstalostní soud prohlásil, že bere toto prohlášení na vědomí.

(Rozh. ze dne 1. července 1926, R II 170/26.)

Soud první stolice přijal na soud dědické přihlášky zůstavitelčiny manželky ze závěti a zůstavitelových sester ze zákona. Obojí přihlášky byly výminečné. Rozkladu zůstavitelovy manželky soud první stolice nevyhověl. **Důvody:** Dědická přihláška jest podle ustanovení § 806 obč. zák. neodvolatelnou. Prohlášení stěžovatelky, že svou dědickou přihlášku bere zpět, učiněné za pozůstalostního řízení dříve, než o přihlášce soud rozhodl usnesením, jakož i okolnost, že soud vzdání se dědických nároků a převzetí dědické přihlášky vzal na vědomí, jest zcela nerozhodno vůči bezvýminečnému ustanovení § 806 obč. zák. **R e k u r s n í s o u d** v otázce, o niž tu jde, napadené usnesení potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatelka napadá rozhodnutí rekursního soudu pro zmatečnost a zřejmý rozpor se spisy a se zákonem, leč dovolací rekurs její není v žádném směru odůvodněn. Není zřejmým odporem se zákonem, když nižší soudy souhlasně uznaly, že stěžovatelka svou dědickou přihlášku učiněnou dne 15. srpna 1923 před notářem jako soudním komisařem dle